

Lakiosasto

17.9.1997

Työeläkelaitoksille

TYÖELÄKKEEN SAAJAN OIKEUS KELAN VAMMAISTUKEEN, ELÄKKEEN-SAAJIEN HOITOTUKEEN JA ASUMISTUKEEN

Työeläkkeen myöntämisellä tai sen lajilla voi olla vaikutusta Kelan maksaman vammaistuen, eläkkeensaajien hoitotuen tai asumistuen saamiseen. Koska kansaneläkettä ei enää makseta kaikille, eläkkeensaajat eivät enää kaikissa tapauksissa ole Kelan asiakkaita. Neuvontaa varten työeläkelaitoksille kerrotaan tässä yleiskirjeessä, missä tilanteissa edellä mainittuja etuuksia voidaan maksaa.

Kela saa tiedon työeläkkeen myöntämisestä Eläketurvakeskuksen eläketapahtumarekisterin kautta. Tiedot välitetään normaalisti päivittäin, mutta joissakin tilanteissa voi käydä niin, että vammaistukea tai eläkkeensaajan hoitotukea ei ehditä lakkauttaa ennen kuin työeläkkeen maksaminen alkaa. Tällöin Kela perii aiheetta maksetun tuen takaisin. Jotta takaisinperinnöiltä vältyttäisiin, eläkkeensaajaa voidaan neuvoa ottamaan heti työeläkepääätöksen saatuaan yhteyks Kelaan.

Vammaistuki

Vammaistuen tarkoituksena on tukea pääasiassa työikäisten vammaisten henkilöiden selviytymistä jokapäiväisessä elämässä sekä työelämässä ja opiskelussa.

Vammaistuen myöntäminen edellyttää, että hakijalla on sairaus tai vamma, joko aiheuttaa **toimintakyvyn alentumista** ainakin vuoden ajan. Vammaistukea maksetaan sairauden tai vamman aiheuttaman haitan, tarvittavan avun, palvelusten ja erityiskustannusten korvaamiseksi kolmeen suuruusluokkaan (vammaistuki, korotettu vammaistuki ja eritysvammaistuki) porrastettuna.

Alimpaan vammaistukeen (414 mk/kk vuonna 1997) on oikeutettu hakija, jolle sairaudesta tai vammasta aiheutuu olennaista haittaa ja jatkuvia erityiskustannuksia.

Korotettuun vammaistukeen (967 mk/kk vuonna 1997) on oikeutettu hakija, jolle aiheutuu sairaudesta tai vammasta huomattavaa haittaa tai huomattavia erityiskustannuksia tai joka tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissa, kotitaloustöissä ja asioinnissa kodin ulkopuolella säännöllisesti toistuvaa toisen henkilön apua, ohjausta tai valvontaa.

Lakiosasto

17.9.1997

Erityisvammaistukeen (1 796 mk/kk vuonna 1997) on oikeutettu haki- ja, joka on vaikeasti vammainen tai joka tarvitsee monissa henkilökohtaisissa toiminnoissaan jokapäiväistä, aikaa vievää toisen henkilön apua, huomattavassa määrin säännöllistä ohjausta tai valvontaa tai jolle aiheutuu sairaudesta tai vammasta erittäin huomattavia erityiskustannuksia.

Vammaistuki myönnetään joko toistaiseksi tai määräajaksi. Kun tuensaajan olosuhteissa tapahtuu muutoksia, tuki voidaan lakkauttaa tai sen määrää muuttaa. Esim. laitoshoidon keskeyttäminen estää tuen maksamisen.

Jos vammaistuen saaja siirtyy vanhuuseläkkeelle, työkyvyttömyyseläkkeelle tai yksilölliselle varhaiseläkkeelle, vammaistuki lakkautetaan.

Sen sijaan osa-aikaeläke, työttömyyseläke, osatyökyvyttömyyseläke, varhennettu vanhuuseläke tai vanhuuseläke alennetussa eläkeiässä tai kuntoutusraha eivät estä vammaistuen maksamista.

Vammaistukea haetaan Kelan paikallistoimistosta. Se on veroton etuus.

Eläkkeensaajien hoitotuki

Eläkkeensaajien hoitotuella tuetaan sairaan ja vammaisen henkilön kotona asumista ja siellä tapahtuvaa hoitoa sekä korvataan sairaudesta tai vammaisuudesta aiheutuvia erityiskustannuksia.

Hoitotukea voidaan maksaa Suomessa asuvalle 65 vuotta täyttäneelle tai työkyvyttömyyseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä joko kansaneläkkeenä tai työeläkkeenä saavalle. Hoitotuen edellytyksenä on aina, että henkilön toimintakyky on alentunut ainakin vuoden ajaksi.

Eläkkeensaajien hoitotukea ei makseta osatyökyvyttömyyseläkettä, osa-aikaeläkettä, työttömyyseläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä tai vanhuuseläkettä alennetussa eläkeiässä saavalle henkilölle.

Hoitotuki on porrastettu kolmeen ryhmään avun, ohjauksen ja valvonnan tarpeen sekä erityiskustannusten määrän perusteella (hoitotuki 278 mk/kk, korotettu hoitotuki 691 mk/kk ja erityishoitotuki 1 382 mk/kk vuonna 1997).

Hoitotukea on haettava Kelan paikallistoimistosta. Se on veroton etuus.

Lakiosasto

17.9.1997

Eläkkeensaajien asumistuki

Eläkkeensaajien asumistukea voidaan maksaa Suomessa asuvalle 65 vuotta täyttäneelle henkilölle. Lisäksi sitä voidaan maksaa alle 65-vuotiaalle henkilölle, joka saa kansaneläkettä tai työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa työttömyyseläkettä, yksilöllistä varhaiseläkettä tai täyttä työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläkelain mukaista leskeneläkettä, täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa lakisääteistä tapaturmavakuutuksen, liikennevakuutuksen tai sotilasvammalain mukaista työkyvyttömyyseläkettä. Asumistukeen on oikeutettu myös edellä mainittuja etuuksia vastaavan ulkomailta maksettavan etuuden saaja.

Eläkkeensaajien asumistukea ei makseta osatyökyvyttömyyseläkettä, osa-aikaeläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä eikä alennetussa eläkeiässä vanhuuseläkettä saavalle. Eläkkeensaajien asumistukea ei makseta myöskään yleistä asumistukea saavalle.

Eläkkeensaajan asumistuki on tarveharkintainen etuus, jonka suuruuteen vaikuttavat asumiskustannukset, omat ja puolison tulot. Sitä haetaan Kelan paikallistoimistosta. Asumistuki on veroton etuus.

ELÄKETURVAKESKUS

Pentti Koivistoinen

Helena Tapio

LIITTEENÄ

Taulukko eri eläkkeistä ja etuuksien maksamisesta

LA/KAH

17.9.1997

Etuus	Työttö- myyseläke	Osa-aikaelä- ke	Yksilöllinen varhaiselä- ke	Osa työky- vyttömyys- eläke	Täysi työky- vyttömyys- eläke	Varhennettu vanhuus- eläke 1)	Van- huuseläke	Eläke ulko- mailta
Vammaistuki	voidaan maksaa	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	ei makseta	ei makseta 2)
Eläkkeen- saajien hoi- totuki	ei makseta	ei makseta	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	_____
Eläkkeen- saajien asu- mistuki	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	ei makseta	voidaan maksaa	voidaan mak- saa 3)

1) ja varhennettuna vanhuuseläkkeenä alkanut eläke tai alennetussa eläkeiässä alkanut eläke

2) jos ulkomainen eläke on vastaava kuin Suomesta maksettava estävä eläke

3) jos saa ulkomailta asumistukilain 1 §:n 1 mom. mainittua etuutta vastaavaa etuutta